

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

Warszawa, 15.11.2021

VII.6060.15.2021

**Trybunał Konstytucyjny
w Warszawie**

sygn. akt K 1/21

**Pismo procesowe Rzecznika Praw Obywatelskich
Wniosek o odroczenie rozprawy**

Termin rozprawy w sprawie K 1/21 z wniosku I Prezes Sądu Najwyższego został wyznaczony przez Trybunał Konstytucyjny na dzień 17 listopada 2021 r. na godzinę 12.00.

Dopiero na dzień 16 listopada 2021 r. na godz. 9.00 wyznaczono natomiast posiedzenie Komisji Ustawodawczej Sejmu RP, podczas którego – w trybie art. 121 ust. 2 Regulaminu Sejmu – ma zostać zaopiniowane dla Marszałka Sejmu RP stanowisko w niniejszej sprawie zawisłej przed Trybunale Konstytucyjnym¹. Wynika stąd, że stanowisko Sejmu RP dotrze do Trybunału Konstytucyjnego i pozostałych uczestników postępowania najwcześniej w dniu poprzedzającym wyznaczony termin rozprawy. Stanowisko przyjęte przez Komisję Ustawodawczą musi zostać podpisane przez Marszałka Sejmu RP, dostarczone do Trybunału Konstytucyjnego, który doręczy je uczestnikom postępowania zapewne później niż 24 godziny przed otwarciem rozprawy.

¹ Informacja dostępna na stronie internetowej Sejmu RP, prace Komisji Ustawodawczej: <https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/PlanPosKom.xsp?view=2&komisja=UST> (data dostępu: 15.11.2021 r.)

Należy podkreślić, że stanowisko to, jako stanowisko obligatoryjnego uczestnika postępowania, będącego jednocześnie centralnym konstytucyjnym organem państwa, który wydał akt normatywny zaskarżony wnioskiem I Prezes SN, jest szczególnie istotne w tym postępowaniu. Jest to tym istotniejsze, że z uwagi na bardzo szeroki zakres przedmiotowy zaskarżenia w niniejszej sprawie (wniosek I Prezes liczy 32 strony), ewentualny wyrok TK może się wiązać z koniecznością gruntownego znowelizowania przez ustawodawcę przepisów ustawowych regulujących dostęp do informacji publicznej.

Należy też liczyć się z obszernością stanowiska Sejmu RP. Pragnę zauważyć, że stanowisko Prokuratora Generalnego w niniejszej sprawie liczy 56 stron, stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich – 42 strony.

Biorąc pod uwagę te okoliczności Rzecznik Praw Obywatelskich zwraca się do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o odroczenie terminu rozprawy z uwagi na brak faktycznej możliwości rzetelnego zapoznania się ze stanowiskiem Sejmu RP przez uczestników postępowania przed rozprawą z uwagi na bardzo krótki okres czasu, który dzielić będzie moment dostarczenia pisma wszystkim uczestnikom postępowania. Przemawia za tym konieczność dochowania rzetelności i najwyższych standardów trybu postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, których naruszenie spowoduje, że postępowanie w niniejszej sprawie może być postrzegane jako fasadowe. Rzecznikowi nie są również znane żadne argumenty przemawiające na procedowaniu w tym pośpiesznym, niemal doraźnym i ekstraordynaryjnym trybie. Rzecznik Praw Obywatelskich pragnie przypomnieć, że Trybunał Konstytucyjny skrócił już o połowę ustawowy czas na zawiadomienie uczestników postępowania o terminu rozprawy wyznaczonej na dzień 17 listopada br.

Należy zwrócić uwagę, że sprawa zainicjowana wnioskiem Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego będzie miała doniosłe znaczenie dla realizacji wyrażonego w art. 61 Konstytucji RP prawa dostępu do informacji publicznej. Doniosłość ta, zdaniem Rzecznika, powinna także znaleźć odzwierciedlenie w rzetelności postępowania w sprawie o sygn. akt K 1/21, w szczególności w zapewnieniu uczestnikom postępowania rudymen tarnej możliwości rzetelnego zapoznania się z przedstawionymi Trybunałowi stanowiskami

i, dzięki temu, odniesienia się do nich w stanowiskach ustnych prezentowanych w trakcie rozprawy.

Zgodnie z treścią art. 93 ust. 5 zd. 2 z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej jako: ustawa o TK), Trybunał może odroczyć rozprawę „z innych ważnych powodów”. Rzecznik Praw Obywatelskich pragnie przy tym wskazać, że do analogicznego do niniejszego wniosku Trybunał przychylił się na rozprawie w dniu 28 kwietnia 2021 r. w sprawie o sygn. akt P 7/20, odraczając termin rozprawy do dnia 13 maja 2020 r. w celu umożliwienia uczestnikom sprawy zapoznania się z obszernym stanowiskiem Sejmu RP. Biorąc pod uwagę wymogi wypływające z zasady legalizmu, o której mowa w art. 7 Konstytucji RP, wniosek o odroczenie rozprawy w niniejszej sprawie jest również w pełni uzasadniony i powinien zostać uwzględniony przez Trybunał. Przeprowadzenie przez Trybunał rozprawy w terminie nie przewidującym odpowiedniej ilości czasu na rzetelne przygotowanie się do niej przez wszystkich uczestników postępowania stanowiłoby nie tylko naruszenie istotnych gwarancji procesowych, ale także art. 69 ust. 1 ustawy o TK, który stanowi, że Trybunał w toku postępowania powinien zbadać wszystkie istotne okoliczności w celu wszechstronnego wyjaśnienia sprawy.

Mając powyższe na względzie Rzecznik Praw Obywatelskich, mając na względzie art. 93 ust. 5 zdanie 2 oraz art. 93 ust. 6 ustawy o TK, zwraca się do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o odroczenie rozprawy przewidzianej na dzień 17 listopada 2021 r. i wyznaczenie jej terminu w sposób umożliwiający uczestnikom postępowania zapoznanie się z przedstawionymi stanowiskami w sprawie o sygn. akt K 1/21.

Mariusz Wipal